

**Bryssel den 6 juni 2025
(OR. en)**

9750/25

**PECHE 152
UK 113
N 26**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	6 juni 2025
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2025) 296 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET Hållbart fiske i EU: lägesrapport och riktlinjer för 2026

För delegationerna bifogas dokument – COM(2025) 296 final.

Bilaga: COM(2025) 296 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 6.6.2025
COM(2025) 296 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

Hållbart fiske i EU: lägesrapport och riktlinjer för 2026

{SWD(2025) 149 final}

1. Inledning

För en konkurrenskraftig och ekonomiskt livskraftig fiskesektor behövs sunda fiskbestånd och ett friskt hav. För de europeiska fiskerierna fortsätter trenden från tidigare år, med en gradvis förbättrad hållbarhet med fler fiskbestånd som fiskas på hållbara nivåer 2024 än vad som var fallet 2003. Utöver det tryck som utövas av fisket finns emellertid andra problem som i allt högre grad påverkar fiskbestånden och som måste bekämpas. Som exempel kan nämnas överflödet av zooplankton¹ och övergödningen² i Östersjön samt klimatförändringarnas effekter i Östersjön, Biscayabukten och Medelhavet³. Både EU-uppdraget ”Återställa våra hav och vatten”⁴ och förordningen om restaurering av natur⁵ har som mål att vår natur och våra ekosystem ska vara återställda senast 2030.

Mot bakgrund av de aktuella utmaningarna för fiskerisektorn och den enorma potentialen för hållbart fiske har kommissionen påbörjat en omfattande utvärdering av förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken⁶. Utvärderingen väntas vara färdig i början av 2026. Den kommer att ligga till grund för utarbetandet av en vision för fiskeri- och vattenbrukssektorerna fram till 2040. Under det arbetet kommer även andra politiska raminitiativ, till exempel den europeiska världshavspakten och färdplanen för en energiomställning inom EU:s fiskeri- och vattenbrukssektor, att beaktas. Under den pågående omfattande utvärderingen av förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken kommer man bland annat att ta upp frågor som har att göra med genomförandet av de fleråriga planer som avses i detta meddelande.

Detta meddelande innehåller information om två centrala delar av den gemensamma fiskeripolitiken: utvecklingen i riktning mot maximal hållbar avkastning (*maximum sustainable yield*, MSY) och tillståndet för EU:s fiskeflotta. I meddelandet ges dessutom information om genomförandet av landningsskyldigheten, de europeiska fiskeriernas socioekonomiska resultat och vägen mot att göra dessa konkurrenskraftiga, motståndskraftiga och hållbara.

2. Utvecklingen i riktning mot maximal hållbar avkastning

I generationer har fisket varit en försörjningskälla för många kustsamhällen i Europa och en viktig del av deras kulturella identitet. Tack vare fiskarnas och de nationella förvaltningarnas fortsatta ansträngningar och Europaparlamentets, rådets och kommissionens åtagande blir fisket i EU allt hållbarare. I dag är mycket färre bestånd överfiskade i EU än för 20 år sedan. För att fortsätta denna positiva utveckling och ge våra beslutfattare tillgång till bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning behövs ytterligare framsteg inom vetenskap, forskning och teknik⁷. Det är även upp till fiskerinäringen

¹ [Ospar:information om förändringar i fytoplanktons biomassa och överflöd av zooplankton.](#)

² [Ospar:information om koncentrationen av löst syre nära havsbotten i Nordsjön, Keltiska havet och Biscayabukten och den iberiska kusten.](#)

³ COM(2024) 91 final, *Hantera klimatriskerna – skydda människor och välbefinnande*.

⁴ [EU-uppdraget ”Återställa våra hav och vatten”.](#)

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2024/1991 av den 24 juni 2024 om restaurering av natur och om ändring av förordning (EU) 2022/869 (EUT L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).
[EU:s lagstiftning om restaurering av natur.](#)

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG (EUT L 354, 28.12.2013, s. 22, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1380/oj>).

⁷ Skäl 14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009

själv att se bortom fiskeförvaltningen med fångstkvoter eller begränsningar av fiskeansträngningen och hitta nya sätt att bemöta aktuella socioekonomiska fluktuationer och ekosystemeffekter, till exempel övergödning och stigande havstemperaturer.

Varje år uppdaterar den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) den tillgängliga informationen om fiskbeståndens nivå i förhållande till målen för den gemensamma fiskeripolitiken.

År 2023 fortsatte trenden i ekoregionerna **Östersjön**, **Keltiska havet** och **Nordsjön** med en minskning av det genomsnittliga fisketrycket till en hållbar nivå (från 29 %, 51 % och 65 % över det mål för fiskedödlighet som gör det möjligt att uppnå maximal hållbar avkastning (F_{MSY}) 2003 till 54 %, 48 % respektive 23 % under målet för F_{MSY} ⁸ 2023). Det genomsnittliga fisketrycket, särskilt för bestånd med stor utbredning⁹, ökade emellertid något mellan 2022 och 2023. I Biscayabukten har fiskarna gjort stora insatser för att förvalta fiskbestånden på ett hållbart sätt. Tack vare dessa ansträngningar har fisket förvaltats i linje med den maximala hållbara avkastningen under flera år, vilket framgår av 2022 års rapport från STECF¹⁰. Trots detta har dock fiskemöjligheterna behövt minskas avsevärt under de senaste åren och ligger fortfarande kvar på lägre nivåer. Här verkar ekosystemutvecklingen och stigande vattentemperaturer spela en roll.

Medelhavet och Svarta havet är ett område som präglas av blandfiske och många bestånd som delas med länder utanför EU. Fiskedödligheten har närmat sig den hållbara nivån för vissa bestånd, och sju nådde F_{MSY} 2022. Många bestånd fiskas dock fortfarande över hållbara nivåer. Åtgärderna för att minska fiskedödligheten och uppnå MSY-målet måste fortsätta, särskilt genom den fleråriga förvaltningsplanen för västra Medelhavet¹¹ och strategin för 2030 från Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM).

2.1. Fiskemöjligheter 2025

Fiskemöjligheterna är ett viktigt instrument för hållbar fiskeförvaltning. I **Atlanten**, **Östersjön** och **Skagerrak/Kattegatt** anges fiskemöjligheterna främst som fångstbegränsningar, som också kallas total tillåten fångstmängd (*total allowable catch*, TAC). På grund av de olika typerna av fiskeförvaltning fastställs fiskemöjligheterna i **västra Medelhavet** främst som fiskeansträngning.

Bestånden i **Östersjön** befinner sig fortfarande under stort tryck från andra källor än fisket, vilket har lett till förstörda ekosystem och minskad biologisk mångfald¹². En relevant faktor är fortfarande att EU-lagstiftningen inte genomförs fullt ut, och föroreningarna påverkar i hög grad fisket i denna ekoregion¹³.

och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

⁸ Se avsnitt 1 i det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar för en detaljerad analys av F_{MSY} och tillståndet för fiskbeståndens biomassa i alla havsområden.

⁹ Nordostatlantisk makrill, blåvitling, norsk vårlekande sill, taggmakrill ur det västra beståndet och ur Nordsjöbeståndet, Nordostatlantisk trynfisk, Nordostatlantisk rödknot och mulle (i Biscayabukten, södra Keltiska havet och Atlanten utmed Iberiska halvön).

¹⁰ [Den vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen \(STECF\) – Monitoring of the performance of the Common Fisheries Policy \(STECF-Adhoc-22-01\)](#).

¹¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1022 av den 20 juni 2019 om upprättande av en flerårig plan för de fisken som nyttjar demersala bestånd i västra Medelhavet och om ändring av förordning (EU) nr 508/2014 (EUT L 172, 26.6.2019, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1022/oj>).

¹² Helcoms kvalitetsstatusrapport 2023 (Holas 3): <https://helcom.fi/wp-content/uploads/2023/10/State-of-the-Baltic-Sea-2023.pdf>, *Ices Ecosystem Overview*, 26.11.2024: https://ices-library.figshare.com/articles/report/Baltic_Sea_Ecoregion_Ecosystem_Overview/27256635?file=50813523.

¹³ I synnerhet nitratdirektivet, direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse, ramdirektivet om en marin strategi, ramdirektivet för vatten, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet, ramdirektivet om avfall, havsplaneringsdirektivet, direktivet om engångsplast, förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken, den integrerade havspolitikerna samt den gemensamma jordbrukspolitikerna.

Trycket från jordbruket, timmerindustrin och annan landbaserad verksamhet kommer även fortsättningsvis att påverka Östersjöns ekosystem negativt. Utöver dessa yttre påfrestningar kan brister i genomförandet av EU:s regler om fångstrapportering också spela en viktig roll när det gäller minskningen av fiskbestånden i Östersjön. Arbetet för att förbättra genomförandet av EU-lagstiftningen måste intensifieras. Den fleråriga planen för Östersjön¹⁴ innehåller många verktyg för att hjälpa fiskbestånden att återhämta sig, men trots detta är det viktigt att medlemsstaterna fullt ut genomför relevant EU-lagstiftning och förbättrar genomförandet av andra regionala havskonventioner, bland annat handlingsplanen från Kommissionen för skydd av Östersjöns marina miljö (Helcom)¹⁵, för att ta itu med förstörelsen av detta ekosystem. De åtaganden som gjordes i ministerförklaringen från Östersjökonferensen 2020¹⁶ är fortfarande viktiga.

För 2025 låg antalet totala tillåtna fångstmängder på MSY-nivå kvar på sex – samma antal som det föregående året. För flera bestånd rekommenderade emellertid Internationella havsforskningsrådet (Ices) nollfångster. Eftersom flera av dessa bestånd är oundvikliga bifångster vid annat fiske – och för att undvika en total nedläggning av allt fiske i Östersjön – har bifångstgränser fastställts. Åtgärderna från tidigare år har bibehållits, och fredning av lekområden och begränsningar av fritidsfisket har också införts inom flera av de totala tillåtna fångstmängderna.

I **Nordostatlanten** har totala tillåtna fångstmängder fastställs för de bestånd som enbart förvaltas av EU, i linje med den gemensamma fiskeripolitikens politiska mål. Det enda undantaget är fall som rör den bestämmelse i de fleråriga planerna enligt vilken fiskemöjligheterna under alla omständigheter måste fastställas på ett sådant sätt att sannolikheten för att lekbeståndets biomassa hamnar under B_{lim} är lägre än 5 %¹⁷. Kommissionen hade föreslagit en riktad ändring av förordningarna (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973 och (EU) 2019/472 om upprättande av fleråriga planer för vissa bestånd som fiskas i Östersjön, Nordsjön och de västliga vattnen och de fisken som nyttjar dessa bestånd (*de fleråriga planerna*). Syftet var att åtgärda en inkonsekvens som under vissa omständigheter uppstår när det gäller ett visst fiskbestånds status och den kortsiktiga prognosen för det beståndets biomassautveckling¹⁸. Rådet har uttryckt sitt stöd för detta förslag, men Europaparlamentet beslutade emellertid att inte fortsätta arbetet med detta och bad kommissionen att dra tillbaka förslaget.

Till följd av detta tillkännagav kommissionen sin avsikt att dra tillbaka förslaget i sitt arbetsprogram för 2025.

Efter en femårig övergångsperiod gäller nu målet att uppnå och bibehålla maximal hållbar avkastning senast den 1 januari 2025 för demersala bestånd i **västra Medelhavet**. Tack vare detta MSY-mål, och på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, minskades fiskeansträngningen för trålare och långrevsfartyg ytterligare. Fångstbegränsningarna sänktes också för djuphavsräkor och kummel som fångas av garnfartyg. År 2025 utökades dessutom den kompensationsmekanism som använts för västra Medelhavsområdet sedan 2022 för att främja hållbar god praxis och hjälpa kummelbestånden att återhämta sig, så att den nu uppmuntrar till ytterligare frivilliga åtgärder såsom ökad selektivitet och

¹⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1139 av den 6 juli 2016 om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som nyttjar dessa bestånd, om ändring av rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1098/2007.

¹⁵ [Helcoms handlingsplan för Östersjön](#).

¹⁶ [Ministerförklaring från Östersjökonferensen 2020](#).

¹⁷ Se avsnitt 1 i det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar för en detaljerad analys av F_{MSY} och tillståndet för fiskbeståndens biomassa i alla havsområden.

Artikel 4.6 i förordningarna (EU) 2016/1139 och (EU) 2018/973 och artikel 4.7 i förordning (EU) 2019/472.

¹⁸ Kommissionens förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) 2016/1139, (EU) 2018/973 och (EU) 2019/472 vad gäller målen för fastställandet av fiskemöjligheter (COM(2023) 771 final).

fredningsområden¹⁹. Om den utvidgade kompensationsmekanismen genomförs fullt ut förväntas den påskynda fiskbeståndens återhämtning och göra det möjligt för sektorn att åter öka antalet fiskedagar. EU-medel erbjuds för att stödja övergången till mer hållbara metoder, och med detta beaktat tyder de socioekonomiska prognoserna för fiskemöjligheterna för 2025 på en liknande lönsamhet och liknande ekonomiska resultat som under tidigare år.

Genom fiskemöjligheterna för 2025 har EU fortsatt att genomföra relaterade åtgärder som härrör från de fleråriga planerna från **Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet (AKFM)** samt från de nyligen överenskomna AKFM-besluten om små pelagiska och demersala bestånd i Adriatiska havet och för piggvar och skarpsill i Svarta havet.

Tillståndet för beståndet av **ål** är fortfarande kritiskt, varför Ices i detta fall rekommenderar ett totalt stopp för fiske och annan dödlighet. Det ledde till att fredningsperioden på minst sex månader för kommersiellt ålfiske i alla vatten i Medelhavet och i marina och angränsande vatten i Atlanten, fortsatt tillämpades 2025, med vissa undantag som redan hade godkänts 2023 och 2024. Dessutom kvarstod förbudet mot fritidsfiske av ål 2025. De flesta medlemsstater har emellertid inte uppdaterat sina nationella förvaltningsplaner för ål, vilket innebär att olika påfrestningar för ålen, bland annat förlust av livsmiljöer, inte hanteras på ett lämpligt sätt. Utan särskilda åtgärder från medlemsstaternas sida kommer ålbeståndet inte att kunna återhämta sig.

2.2. Avtalen med Norge, Förenade kungariket och andra kuststater

De flesta av EU:s bestånd **delas nu med kuststaterna i Nordostatlant**. För de mer än 85 totala tillåtna fångstmängder som **delas med Förenade kungariket** slöt EU och Förenade kungariket en överenskommelse för 2025 på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning, inom de tidsramar som fastställts i handels- och samarbetsavtalet mellan EU och Förenade kungariket²⁰. För de flesta bestånden fastställdes mängderna i enlighet med den maximala hållbara avkastningen i den mån utlåtanden fanns att tillgå. Ices rekommenderade nollfångst för nio bestånd för 2025. För alla dessa bestånd kom EU och Förenade kungariket överens om att fastställa låga totala tillåtna fångstmängder för bifångster 2025 för att förhindra att dessa arter begränsar blandfisken. För ett bestånd kom EU och Förenade kungariket överens om att fastställa en total tillåten fångstmängd för vetenskaplig övervakning 2025, i enlighet med Ices utlåtande.

Förvaltningen av de bestånd som delas av EU och Förenade kungariket, som sker genom den specialiserade kommittén för fiske, har förbättrats, vilket var en viktig anledning till den ökade hållbarheten och till att man snabbt kunde sluta en tillfredsställande överenskommelse.

De flesta bestånd som delas av **EU, Norge och Förenade kungariket** i Nordsjön uppvisar en positiv trend. För 2025 kom EU, Förenade kungariket och Norge överens om att fastställa totala tillåtna fångstmängder för dessa bestånd i linje med utlåtandena om maximal hållbar avkastning. De totala tillåtna fångstmängderna för de **bestånd som förvaltas bilateralt med Norge** fastställdes i enlighet med bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning.

När det gäller makrill, blåvitling och atlantisk sill, som är mycket utbredda i Nordostatlant, enades **kuststaterna** och fiskeparterna (EU, Förenade kungariket, Norge, Island, Färöarna, Grönland och, när det gäller atlantisk sill, även Ryska federationen) om att fastställa totala tillåtna fångstmängder för 2025 på MSY-nivå. I avsaknad av kvotdelningssystem och på grund av ensidiga åtgärder från vissa kuststaters sida, bland annat alltför stora överföringar mellan år, överstiger dock

¹⁹ [”Twelve sustainability measures for fishers to add fishing days under the compensation mechanism”.](#)

²⁰ [Handels- och samarbetsavtal mellan EU och Storbritannien – Europeiska kommissionen.](#)

summan av de unilaterala kvoterna från kuststater och fiskeparter fortfarande de sammanlagda totala tillåtna fångstmängder man enats om. Det fortsätter att undergräva dessa bestånds hållbarhet, står i vägen för de framsteg som nåtts när det gäller att sluta överenskommelser med kuststater och har mer allmänt utgjort en påfrestning för samarbetet i dessa forum. EU fortsätter att aktivt föra diskussioner med andra kuststater och fiskeparter i syfte att enas om nya övergripande kvotdelningssystem för hållbar förvaltning av dessa bestånd.

3. Balansen mellan medlemsstaternas flottors fiskekapacitet och deras fiskemöjligheter

Medlemsstaterna måste hålla flottorna under de nationella gränserna för fartygskapacitet (i fråga om fartygets bruttodräktighet och dess maskinstyrka i kW). Medlemsstater som har flottsegment med en påvisad obalans²¹ måste lägga fram handlingsplaner med anpassningsmål och verktyg för att uppnå balans, med en tydlig tidsram för genomförandet. Kapacitet som dragits in med offentligt stöd får inte ersättas²².

Olika parametrar används för att bedöma om en flotta är i balans. Olönsamma eller underutnyttjade flottsegment kan till exempel tyda på att flottsegmenten är återkommande eller permanent uppbundna och inaktiva. Om många av fartygen ägnar mindre tid åt att fiska än de skulle kunna göra, kan det också betyda att flottsegmentet i fråga är för stort för de tillgängliga resurser som fartyget är beroende av.

Storleken på medlemsstaternas fiskeflottor fortsätter att minska. Antalet fartyg, deras bruttodräktighet och deras maskinstyrka minskade med omkring 3 %, 5 % respektive 3 % 2024. Den 1 januari 2025 bestod därför EU:s fiskeflotta²³ av 69 570 fartyg med en dräktighet på 1 245 871 bruttoton och en maskinstyrka på 5 062 245 kW.

Flera flottsegment är dock fortfarande obalanserade²⁴. Enligt artikel 22 i förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken ska medlemsstaterna ”vidta åtgärder för att anpassa sina flottors fiskekapacitet till sina fiskemöjligheter efter hand, med hänsyn till trender och baserat på bästa möjliga vetenskapliga rådgivning, för att dessa ska stå i **en stabil och varaktig balans till varandra**”. Vissa medlemsstater har inte lagt fram någon handlingsplan för att få dessa flottsegment i balans. Utvecklingen av fiskemöjligheterna kan variera från år till år, men flottsegment med kontinuerligt ohållbara indikatorer utan handlingsplaner tyder på en ovillighet att skapa en trovärdig affärsmodell för en motståndskraftig och långsiktigt hållbar fiskerisektor. Dessutom har STECF betonat att vissa av de inlämnade handlingsplanerna inte innehåller tillräcklig information för att man ska kunna göra en korrekt bedömning av den möjliga inverkan på flottans balans.

Vissa flottsegment saknar dessutom fortfarande de biologiska data som krävs för att man ska kunna göra en heltäckande bedömning av flottans balans. Kommissionen uppmanar medlemsstaterna att utöka sina ansträngningar för att samla in data. Det krävs tillräckliga data om man ska kunna göra en korrekt

²¹ [COM\(2014\) 545 final: Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet och rådet – Riktlinjer för analys av balansen mellan fiskekapacitet och fiskemöjligheter enligt artikel 22 i Europaparlamentets och rådets förordning \(EU\) nr 1380/2013 om den gemensamma fiskeripolitiken.](#)

Artikel 22 i förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken – Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

²³ Inklusive fiskeflottan i de yttersta randområdena.

²⁴ ”Röda” indikatorer visar att ett flottsegment inte är i balans med fiskemöjligheterna. En ”grön” indikator visar att flottsegmentet är i balans med fiskemöjligheterna. Mer information finns i det åtföljande arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar.

bedömning av balansen i EU:s fiskeflotta för att säkerställa dess konkurrenskraft, motståndskraft och ekonomiska bärkraft.

År 2024 påbörjade kommissionen en studie om utvecklingen, utmaningarna och framtiden för EU:s fiskeflotta. Studien syftar till att identifiera aktuella och framtida utmaningar, förklara hur de påverkar flottans hållbarhet och ge insikter om hur de ska hanteras. Den förväntas vara klar under andra halvåret 2025 och kommer att bilda underlag för utvärderingen av förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken.

4. Socioekonomisk prognos

Efter att bränslepriserna nådde en topp 2022 har de gradvis sjunkit till 0,6–0,7 euro per liter under första kvartalet 2025. I löpande priser kan EU:s fiskeflotta förvänta sig ett bruttoförädlingsvärde på ungefär 2,5 miljarder euro, täcka sina driftskostnader och behålla arbetstillfällena och löner för ungefär 120 000 fiskare.

Även om de flesta nationella flottor förväntas vara lönsamma 2025 visar en socioekonomisk analys att flera flottsegment inom stora fiskerier trots detta kommer att befinna sig i en svår situation, särskilt de som är **obalanserade, beroende av överfiskade bestånd och/eller använder energiintensiva fiskeredskap. Flottsegment som är balanserade, beroende av bestånd som nyttjas på ett hållbart sätt och som har ökat sin energieffektivitet tenderar däremot att prestera bättre och generera högre löner för sina besättningar.** Det visar på de betydande socioekonomiska framsteg som EU:s fiskeflottor har gjort när det gäller bevarande av bestånden och energieffektivitet. Trots att bränslepriserna har sjunkit är energi fortfarande en av de största kostnaderna för fiskeflottorna i EU. På detta område **kommer kommissionen att lägga fram en färdplan för energiomställningen inom fisket (och vattenbruket) i början av 2026.**

Beståndens tillstånd och fiskerisektorns lönsamhet är båda lika viktiga för värdekedjorna i kustsamhällena och bortom dessa. Fisket är den ekonomiska grundbulten för att bevara sysselsättningen i auktionshallar, bearbetningsanläggningar, varv och inom transportsektorn, turism och detaljhandel. Enligt de senaste siffrorna från EU:s observatorium för den blå ekonomin skapar ytterligare en miljon euro i output från EU:s fiskeflotta 30 arbetstillfällena uppströms och nedströms i värdekedjan. Dessutom har fiskare en viktig roll när det gäller att förse befolkningen i och utanför Europa med hälsosamma livsmedel. Fisket är också en viktig ekonomisk sektor i många kustsamhällena, särskilt på platser där andra möjligheter kan vara mer begränsade.

Ett motståndskraftigt och välmående kustsamhälle kan dock inte enbart förlita sig på fiske. Fiskare, och kustsamhällena mer allmänt, brottas med allt större påfrestningar och osäkerhet, bland annat från klimatförändringarna, som påverkar de marina ekosystemen negativt och fördriver fiskbestånden. För att stå emot och anpassa sig till de växande påfrestningarna måste kustsamhällena och fiskarna öka sin beredskap²⁵ och diversifiera verksamheten vid behov. Medlemsstaternas program inom ramen för Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF) erbjuder redan möjligheter till diversifiering och utveckling av verksamhet inom den blå ekonomin. Dessutom kommer kommissionen att öka sina insatser för att hjälpa kustsamhällena att stärka sin motståndskraft och utveckla nya möjligheter²⁶.

²⁵ ”EU:s strategi för beredskapsunionen ska förebygga hot och kriser och säkra åtgärder”.

²⁶ [Uppdragsbeskrivning från kommissionens ordförande Ursula von der Leyen till den nominerade kommissionsledamoten med ansvar för fiske och hav, Costas Kadis.](#)

4.1. Den sociala dimensionen

I framtidsstudien *Fishers of the Future*²⁷, som färdigställdes i december 2024, undersöks fiskarnas framtida roll i samhället fram till 2050. Det är viktigt att ta hänsyn till fiskarnas förhoppningar, farhågor, förväntningar och behov för att kunna utforma en bättre politik som stöder ett hållbart, livaktigt och inkluderande fiske på lång sikt.

Framtidsstudien är ett led i det utökade arbetet med den sociala dimensionen av EU:s fiskeripolitik. År 2024 påbörjade kommissionen en grundläggande studie om utbildningen och kompetensen hos fiskare i EU. Den grundläggande studien kommer att utgöra underlag för en konsekvensbedömning som enligt planen ska påbörjas 2025 om ett eventuellt genomförande av Internationella sjöfartsorganisationens internationella konvention om normer för utbildning, certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg²⁸, som ett sätt att råda bot på det faktum att fiskesektorn räknas som ett av de farligaste yrkena²⁹. Det är viktigt att göra fiske till ett attraktivt yrke för ungdomar, och här kan bättre säkerhetsförhållanden bidra. Utan ett generationsskifte kommer fisket inte kunna fortsätta att förse de europeiska marknaderna med hälsosamma livsmedel och hjälpa till att bevara kustsamhällena.

5. Landningsskyldigheten

Landningsskyldigheten säkerställer ett hållbart utnyttjande av de marina resurserna genom att uppmuntra till mer selektivt fiske utan oönskade fångster. Syftet med landningsskyldigheten är att säkerställa korrekt registrering av fångster, inklusive utkast, vilket är avgörande för att bestånden ska kunna bedömas och för att fiskeriförvaltningen ska fungera. Eftersom forskare använder de data som registreras i loggböcker och samlas in enligt reglerna om datainsamling³⁰ som underlag för vetenskapliga råd är det viktigt med korrekta data. Samtidigt är det mycket viktigt att alla fångster registreras och dras av från de fastställda kvoterna på rätt sätt, för att säkerställa en hållbar fiskeriförvaltning. Medlemsstaternas fullständiga genomförande och efterlevnad av landningsskyldigheten är därför fortfarande en prioriterad fråga.

I december 2023 påbörjade kommissionen en studie om landningsskyldigheten. I studien utvärderas resultaten med användning av kriterierna för bättre lagstiftning: ändamålsenlighet, effektivitet, relevans, konsekvens och EU-mervärde. Studien kommer att offentliggöras i juni 2025. Den kommer också att användas som underlag för den pågående omfattande utvärderingen av förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken³¹.

6. Planering av fiskemöjligheterna 2026

6.1. Viktiga åtgärder för att fastställa kommande fiskemöjligheter

Kommissionens förslag kommer att grunda sig på bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning från Ices och STECF, under förutsättning att sådan finns att tillgå i rätt tid. Förslagen kommer också att bygga på

²⁷ [”Fishers of the future – A study that examines the future role of fishers in society up to 2050”.](#)

²⁸ [Internationella sjöfartsorganisationens internationella konvention om normer för utbildning, certifiering och vakthållning för personal ombord på fiskefartyg, 1995.](#)

²⁹ [Eurostat: statistik om olycksfall i arbetet.](#)

³⁰ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1004 av den 17 maj 2017 om upprättande av en unionsram för insamling, förvaltning och användning av data inom fiskerisektorn och till stöd för vetenskaplig rådgivning rörande den gemensamma fiskeripolitiken och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 199/2008 (EUT L 157, 20.6.2017, s. 1).

³¹ [Utvärdering av förordningen om den gemensamma fiskeripolitiken.](#)

beslut som har fattats under samråden med Norge, Förenade kungariket och andra kuststater³², beslut som har fattats av regionala fiskeriförvaltningsorganisationer och en socioekonomisk analys.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna och de berörda parterna att bedöma utlåtandena från Ices och STEFC så snart de blir allmänt tillgängliga. Berörda parter kan ge återkoppling eller rekommendationer genom rådgivande nämnder och nationella myndigheter eller individuellt till kommissionen.

Kommissionen arbetar också för att göra framsteg när det gäller införandet av kvotdelningssystem för bestånd med stor utbredning med länder utanför EU som saknar sådana system. På så sätt ska ett hållbart fiske av gemensamma bestånd kunna säkerställas.

6.2. Fiskemöjligheter för de olika havsområdena

För de bestånd som förvaltas enbart av EU i **Östersjön, Skagerrak/Kattegatt och Atlanten** kommer kommissionen att föreslå totala tillåtna fångstmängder och kvoter i linje med den maximala hållbara avkastningen och försiktighetsbaserade råd. Under förutsättning att villkoren i de fleråriga planerna är uppfyllda får kommissionen föreslå att den övre gränsen för maximal hållbar avkastning används för sunda bestånd. Om fiskbeståndens storlek har minskat under sunda gränser kommer kommissionen att föreslå att dessa bestånd ska byggas upp på nytt och att hjälpåtgärder ska vidtas i linje med varje flerårig plan. Den kommer att sträva efter att få fullständiga utlåtanden om maximal hållbar avkastning för målbestånd som ingår i fleråriga planer och som för närvarande omfattas av försiktighetsbaserade råd.

Kommissionen kommer också att dra av undantagen av mindre betydelse eller undantagen grundade på hög överlevnadsgrad från den fiskeriberoende informationen eller från Ices utlåtanden när så är lämpligt. Kommissionen kommer även i fortsättningen enbart att vidta bifångstreducerande åtgärder vid sidan av de totala tillåtna fångstmängderna för oundvikliga bifångster, för att minska potentiella situationer där dessa arter begränsar blandfiske. Kommissionen kommer att föreslå fler fleråriga totala tillåtna fångstmängder för vissa bestånd som finns uteslutande i EU i fall då vetenskapliga råd föreligger, och den kommer att ha ett nära samarbete med medlemsstaterna, berörda parter och Ices i detta syfte. Det kommer att öka effektiviteten och förutsägbarheten för EU:s fiskeindustri.

För **delade bestånd som förvaltas gemensamt med Förenade kungariket, Norge och andra kuststater** kvarstår målet att fastställa fiskemöjligheter i linje med maximal hållbar avkastning och i förekommande fall förhandla om bevarandeåtgärder med Förenade kungariket, Norge och andra kuststater. EU kommer fortsätta att samarbeta med Förenade kungariket för att genomföra de gemensamma åtaganden som gjorts i den specialiserade kommittén för fiske inom ramen för handels- och samarbetsavtalet. På samma sätt kommer kommissionen att samarbeta med både Förenade kungariket och Norge för att genomföra trepartsåtaganden samt med Norge om bilaterala åtaganden som syftar till att uppnå hållbart fiske och en sund förvaltning av delade bestånd. EU står fast vid sitt åtagande att hitta hållbara, balanserade och heltäckande arrangemang för gemensamt nyttjande av bestånd med stor utbredning som förvaltas gemensamt med andra kuststater.

För **Medelhavet och Svarta havet** är det viktigt att medlemsstaterna fortsätter att eftersträva de mål som satts i den fleråriga förvaltningsplanen för västra Medelhavet och i AKFM:s fleråriga planer. Medlemsstaterna bör därför anstränga sig ytterligare för att genomföra kompletterande åtgärder inom ramen för sina nationella EHFVF-program, vid behov med stöd från kommissionen.

³² Kommissionen kommer att genomföra flera samråd med Förenade kungariket, Norge och andra kuststater från och med oktober 2025. Samråden ska slutföras i tillräckligt god tid för att resultaten ska kunna användas vid överläggningarna i rådet (jordbruk och fiske) i december 2025.

Den permanenta fasen av den fleråriga förvaltningsplanen för västra Medelhavet har inletts, och kommissionens förslag kommer nu att inriktas på att uppnå och upprätthålla maximal hållbar avkastning för alla bestånd. Kommissionen har också inlett ett samarbete med relevanta vetenskapliga organ för att uppdatera bästa tillgängliga vetenskapliga rådgivning för kummel.

Gemensam förvaltning av bestånd behövs också för att säkerställa hållbarhet i internationella vatten och **lika villkor** i Medelhavet och Svarta havet. Därför kommer förslaget om 2026 års fiskemöjligheter att omfatta AKFM:s redan gällande åtgärder och ytterligare åtgärder som ska antas vid AKFM:s årsmöte 2025. För arter i Svarta havet kommer kommissionen att föreslå totala tillåtna fångstmängder och kvoter för piggar i linje med AKFM:s fleråriga plan, samt för skarpsill.

7. Slutsats

Fisket i EU blir allt hållbarare. Situationen i Östersjön är visserligen fortfarande oroande, eftersom kommersiellt viktiga bestånd fortfarande befinner sig i ett kritiskt tillstånd, men situationen i Medelhavet och Svarta havet har förbättrats avsevärt. År 2023 låg den genomsnittliga fiskedödligheten för första gången under målreferenspunkterna. Trots att det genomsnittliga fisketrycket i EU:s havsområden ligger under målreferenspunkterna ligger vissa bestånd fortfarande över målet. Fiskeriförvaltarna och de berörda parterna måste fortsätta sina ansträngningar för att få dessa bestånd att nå de hållbara målnivåerna. Man måste också fortsätta att vara vaksam för att stoppa eventuella negativa trender innan de får såväl kortsiktiga som långsiktiga konsekvenser för EU:s fiske.

Medlemsstaterna måste även intensifiera sina ansträngningar för att genomföra EU-lagstiftningen³³ fullt ut, bland annat för att hantera det tryck på fiskbestånd som härrör från annan verksamhet än fiske. En sundare havsmiljö är ett villkor för en mer motståndskraftig och blomstrande fiskesektor.

Medlemsstaterna bör också gå vidare med genomförandet av sina nationella EHFVF-program med åtgärder för att stödja den gröna och den digitala omställningen i fiskerisektorn och öka dess motståndskraft.

Trots att andra faktorer än fisket fortsätter att påverka tillståndet för de marina ekosystemen och fiskbestånden³⁴ är det viktigt att fiskarna fortsätter sitt arbete för motståndskraftiga och hållbara fiskbestånd. Sunda bestånd är grundläggande om man ska kunna bevara fisket som en försörjningskälla för nuvarande och framtida generationer och bevara identiteten och arvet hos kustsamhällena i EU.

Kommissionens förslag om fiskemöjligheter för 2026 kommer fortsatt att inriktas på att göra det möjligt för fiskbestånden att återhämta sig och att bibehålla de framsteg som gjorts med bestånd som har nått hållbara nivåer. Det långsiktiga målet är att säkerställa den framtida hållbarheten, konkurrenskraften och motståndskraften för fisket i EU. Det kräver ett fortsatt aktivt engagemang och stöd från samtliga berörda parter, eftersom vi alla har ett gemensamt intresse av att skydda, bevara och dra nytta av våra hav.

Kommissionen uppmanar medlemsstaterna, rådgivande nämnder, berörda parter och allmänheten att komma med synpunkter på detta meddelande senast den 31 augusti 2025.

³³ I synnerhet ramdirektivet om en marin strategi, fågeldirektivet och art- och habitatdirektivet, ramdirektivet för vatten och förordningen om restaurering av natur.

³⁴ COM(2024) 91 final, *Hantera klimatriskerna – skydda människor och välstånd*.

PLANERAD TIDSPLAN FÖR ARBETET³⁵

När	Vad
Maj–november 2025	Ices vetenskapliga rådgivning
Juni–slutet av augusti 2025	Offentligt samråd om meddelandet
Slutet av augusti 2025	Kommissionen antar sitt förslag om fiskemöjligheter i Östersjön
Mitten av september 2025	Kommissionen antar sitt förslag om fiskemöjligheter i Medelhavet och Svarta havet
Oktober–december 2025	Årliga samråd om fiskemöjligheter med parter i Nordostatlanten
Oktober 2025	Rådets möte om fiskemöjligheter för Östersjön Kuststaternas samråd om bestånd med stor utbredning i Nordostatlanten
Slutet av oktober 2025	Kommissionen antar sitt förslag om fiskemöjligheter i Atlanten/Nordsjön
4–8 november 2025	AKFM:s årsmöte
11–14 november 2025	Nordostatlantiska fiskerikommissionens årsmöte
1 december 2025	STECF:s beståndsbedömning och utlåtande om förvaltning
December 2025	Rådets möte om fiskemöjligheter i Atlanten/Nordsjön Rådets möte om fiskemöjligheter i Medelhavet och Svarta havet

³⁵ För bestånd som förvaltas av de regionala fiskeriförvaltningsorganisationerna i EU:s vatten och i vissa andra vatten utanför EU antas fiskemöjligheterna efter de regionala fiskeriförvaltningsorganisationernas årsmöten genom översyner av rådets förordning om fastställande av fiskemöjligheterna.